

D.G.TATKARE ARTS & COMMERCE COLLEGE, TALA

Tal. Tala, Dist. - Raigad - 402 111

QUESTION PAPER**CLASS-F.Y.B.COM****SEM-I****YEAR- OCT- 2023**

SR.NO.	SUBJECT	SUBJECT CODE
1	F.C-I	
2	Accountancy & Financial Management-II	
3	Commerce Paper-I	
4	Business Economics	
5	B.C. (व्यवसाय संज्ञापन)	
6	EVS	
7	Mathematics	
8	F.C. - I (ATKT)	
9	F.C. - I (English Medium)	
10	Business Economics (English Medium)	

तळे विभाग शिक्षण प्रसारक मंडळाचे,
द. ग. तटकरे कला व वाणिज्य महाविद्यालय, तळा
ता.तळा, जि. रायगड

प्रथम सत्र परीक्षा २०२३
नियमित व ए.टी.के.टी. परीक्षा

विषय : पायाभूत अभ्यासक्रम १
वेळ- २.३० तास

प्रथम वर्ष कला
गुण - ७५.

खालील प्रश्नांची उत्तरे सविस्तर लिहा.

- प्र.१.ला. अ) प्रादेशिक असमानता दर्शविणारे घटक स्पष्ट करा ? (१५ गुण)
किंवा
ब) भारतीय संस्कृतीची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा ?
- प्र.२ रा. अ) भारतातील स्त्रियांच्या समस्या सविस्तर लिहा ? (१५ गुण)
किंवा
ब) अपंगत्वाचे प्रकार स्पष्ट करा ?
- प्र.३ रा. अ) भारतातील परस्पर गटातील कलह स्पष्ट करा ? (१५ गुण)
किंवा
ब) भाषावाद व प्रदेशवाद निर्मूलन करण्यासाठी उपाय सुचवा ?
- प्र.४ था. अ) भारताच्या राज्यघटनेची वैशिष्ट्ये लिहा ? (१५ गुण)
किंवा
ब) मद्यपानाची समस्या स्पष्ट करून दारुचे व्यसन लागण्याची कारणे लिहा ?
- प्र.५ वा. खालील टिपा स्पष्ट करा. (कोणत्याही तीन) (गुण - १५)
१) ग्रामीण विस्तार
२) प्रौढ नागरिकांच्या समस्या
३) ग्रामीण स्थानिक स्वायत्त शासनसंस्था
४) सहिष्णुता
५) राजकारणातील महिला
६) बालकामगार समस्येवर उपाययोजना

UNIVERSITY OF MUMBAI

Tale Vibhag Shikshan Prasarak Mandal's
D. G. Tatkare Arts and Commerce College Tala, Raigad.

Class: F.Y.B.Com (SEM - I)
Sub: Accountancy and Financial Management-I

Date: 4/11/2023
Marks: 100

- Note 1. All Questions are Compulsory
2. Right hand side number shows Marks

Q.No.1.A.The Following Statements are True or False.

[10]

1. As per AS 1 significant accounting policies should be disclosed at one place.
2. Accounting standards are issued by Government of India.
3. By-products, wastes and spares are to be valued at net realizable value if their value is not material.
4. Pre-paid expenses are revenue expenses.
5. AS-9 explains when the revenue should be recognized in Profit and Loss Account.
6. Historical cost is the cost to be incurred in future.
7. Trading Account always shows debit balance.
8. All expenses are allocated among the departments on the basis of turnover.
9. Employee welfare expenses are allocated on the basis of number of employees.
10. Initial payment of signing the agreement is called Down Payment.

B. Match the Following Columns.

[10]

Column A	Column B
1. Inventory Valuation	a) Financial Position
2. Disclosure of accounting policies	b) Show on credit side of Trading A/c & Profit & Loss A/c debit side
3. Power	c) Capital Expenditure
4. Labour welfare	d) Intangible Assets
5. Balance Sheet	e) No. of workers
6. Goods lost by fire	f) Cash Price Plus Interest
7. Repayment of loan	g) AS-9
8. Goodwill	h) AS-2
9. Revenue recognition	i) H.P of machines
10. Hire Purchases Price	j) AS-1
	k) Initial Payment
	l) No. of employees

Q.No.2.Stock of Material with M/s. Arush Ltd. as on 01/03/2023 was 100 units at Rs. 10 per unit. The following purchases and issue were made during month ended 31st March, 2023.

[15]

Purchases		
05/03/2023	200 units	at Rs. 11 per unit
08/03/2023	300 units	at Rs. 12 per unit
21/03/2023	900 units	at Rs. 14 per unit
Issues		
15/03/2023	540 units	
25/03/2023	260 units	
31/03/2023	500 units	

You are required to find the following from the above details:

- Closing Stock as on 31st March, 2023 using FIFO Method.
- Closing Stock as on 31st March, 2023 using Weighted Average Cost Method.
- Cost of Goods sold during the month using Closing Stock as per FIFO Method.

OR

Q.No.2. From the following details of purchases and sales of stock of M/s. Unique traders, find out:

- The value of closing stock as on 31st January, 2023 on the basis of First in First out Method and Weighted Average Method.
- Cost of Goods sold and Profit earned by M/s. Unique Traders. If the selling price of goods sold is Rs. 5,00,000.

01/01/2023 (Opening Stock) 2500 units at Rs. 18 per unit

Purchases

05/01/2023	3,000 units at Rs. 20 per unit
18/01/2023	10,000 units at Rs. 21 per unit
25/01/2023	6,000 units at Rs. 22 per unit
30/01/2023	2,000 units at Rs. 25 per unit

Sales

06/01/2023	5,000 units
22/01/2023	4,000 units
28/01/2023	8,500 units
31/01/2023	4,500 units

Q.No.3 From the following Trial balance of Mr. Kedar. Prepare Manufacturing Account, Trading Account, Profit and Loss Account for the year ended 31st March, 2023 and Balance sheet as on that date:

[15]

Trial Balance of Mr. Kedar as on 31st March, 2023

Particulars	Dr.(Rs)	Cr. (Rs)
Direct Wages	48,000	
Opening Stock – Raw Material	16,000	
Opening Stock – Work in progress	3,000	
Opening Stock Finished Goods	18,000	
Purchase of Raw Material	2,70,000	
Carriage Inward on Raw Material	6,000	
Furniture	5,000	
Factory Manager's Salary	50,000	
Machinery	70,000	
Sales	-	4,60,000
Printing and Stationary	25,000	
Sundry Debtors	50,000	
Cash at Bank	10,000	
Salesmen's Salaries	36,000	
Sundry Creditors	-	30,000
Capital	-	1,17,000
	6,07,000	6,07,000

Following further information is provided to you:

- Closing Stock as on 31st March, 2023 was:
Raw Materials Rs. 24,000, Work –in-Progress Rs, 8000, Finished goods Rs. 20,000.
- Depreciate Machinery @ 10% p.a and Furniture @ 10% p.a.
- Finished goods distributed as free samples amounting to Rs. 8,000 were not recorded in the books.
- Provide goods for Doubtful debts @ 5% on debtors.

OR

Q.No.3 From the given Trial Balance of Rohan, Prepare Manufacturing. Trading and Profit and Loss Account for the year ended 31st December, 2023 and Balance Sheet as at that date.

[15]

Particulars	Dr.(Rs)	Cr. (Rs)
Opening Stock:		
Raw Materials	12,000	-
WIP	7,000	-
Finished Goods	20,000	-
Purchases of Raw Materials	97,000	-
Octroi on Raw Materials	11,000	-
Direct Wages	57,000	-
Factory Rent	7,000	-
Other Direct Expenses	12,000	-
Indirect Wages	8,000	-
Machinery	60,000	-
Cash at Bank	12,000	-
Sales	-	3,10,000
Administrative Expenses	31,000	-
Selling Expenses	13,000	-
Creditors	-	25,000
Interest	7,000	-
Discount Allowed	4,000	-
Bad Debts	1,000	-
Provision for Bad Debts	-	3,000
Sundry Debtors	50,000	-
Drawings	21,000	-
Capital	-	85,000
Bills Payable	-	7,000
	4,30,000	4,30,000

Adjustments:

1. Closing Stock was Raw Materials Rs. 8,000, Finished Goods Rs. 10,000 and WIP Rs. 4,000.
2. Outstanding direct wages at the end were Rs. 3,000.
3. Other direct expenses were prepaid to the extent of Rs. 1,000.
4. Depreciate machinery @ 10% p.a.
5. Maintain provision for bad debts @ 5% of sundry Debtors.

Q.No. 4. 'F' Department Stores has three Departments X,Y and Z. The following particulars regarding the three

Particulars	Department X (Rs)	Department Y (Rs)	Department Z (Rs)
Opening Stock	40,000	20,000	60,000
Purchases	1,10,000	55,000	2,20,000
Closing Stock	4,00,000	3,00,000	2,00,000
Sales	24,000	12,000	2,40,000

Departments are given:

[15]

The following expenses are also incurred:

1. General Expenses Rs. 24,000
2. Rent, Rates and Taxes Rs. 18,000
3. Commission received Rs. 9,000
4. Discount allowed Rs. 27,000
5. Sales Promotion Expenses Rs. 36,000
6. Salesman's Salary Rs. 9,000
7. Discount received Rs. 14,000

Goods worth Rs. 10,000 were transferred from Department X to Department Y. Goods worth Rs.5,000 were transferred from Department Z to Y.

1. Allocate General Expenses and Rent, Rates and Taxes equally between the three Departments.
 2. Commission received is divided in the ratio of 3:2:1 between Departments X, Y, and Z respectively.
- Prepare Departmental Trading and Profit and Loss Account allocating other expenses on appropriate basis.

OR

Q.No. 4. From the following information relating to M/s Akbarallys Departmental Stores, prepare Departmental Trading and Profit and Loss A/c and General Profit and Loss A/c, for the year ended 31st March, 20223

[15]

Particulars	Department X (Rs)	Department Y (Rs)	Department Z (Rs)
Opening Stock	34,000	45,000	63,000
Purchases	4,75,000	2,95,000	2,75,000
Sales	7,50,000	5,70,000	5,25,000
Salaries	75,800	87,900	65,300
Closing Stock	40,500	31,500	50,400

Common Income and Expenses:

Rent Rs. 15,000, Electricity Rs. 25,000, Printing and Stationery Rs. 5,800, Discount Allowed Rs. 15,000, Discount Received Rs. 18,000, General Expenses Rs. 10,000.

Additional Information:

Area occupied by the three departments are 900,600 and 300 Sq. Ft; respectively.

Allocate Electricity and Printing and Stationery in the Ratio of Gross Sales of the respective Departments.

Allocate the other expenses on appropriate basis, to the extent possible.

Q.No.5

M/s Sonu Company purchased Machinery from M/s Monu Ltd. on Hire purchases system on 1st April 2019. The cash price of the machine was Rs. 10,00,000. An initial payment of Rs. 2,50,000 was made on the date of purchase. The balance was paid in 3 annual installments including interest @ 8% p.a. as follows:

31/03/2020	Rs.3,10,000
31/03/2021	Rs. 2,90,000
31/03/2022	Rs. 2,70,000

M/s Sonu Company charged Depreciation @ 10% p.a. on Written Down value Method. You are required to Prepare Machinery Account and M/s Monu Ltd in the books of M/s Sonu Company for 3 years ending 31st March, 2020, 31st March, 2021, and 31st March 2022.

OR

Q.No.5:X Ltd. has purchased a machine on hire purchase system from Y Ltd. The terms are that X Ltd. would pay Rs. 20,000 down on signing of the agreement and 4 annual installments of Rs. 11,000 each commencing from the beginning of the next year. X Ltd. charged depreciation at the rate of 10% per annum in their hire purchases contract.

Prepare Machinery Account and Y Ltd. Account for 5 years in the books of X Ltd. The cash price of the machinery on the date of agreement was Rs. 55,000.

Q.No.6. Short Notes (Any Four)

1. Importance of Accounting standard
2. Valuation of Inventories (Stock) –AS-2.
3. AS-9 Revenue Recognition.
4. Capital Expenditure and Revenue Expenditure.
5. Hire Purchases Price
6. Importance of Departmental Accounts.

[20]

मुंबई विद्यापीठ
तळे विभाग शिक्षण प्रसारक मंडळाचे
द. ग. तटकरे कला व वाणिज्य महाविद्यालय, तळा
ता.तळा, जिल्हा.रायगड
F.Y.BCOM SEM-I

विषय:-C.PI

वेळ- 3 तास

गुण-100

दिनांक :- ०६/१२/२०२३

सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत . 2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.१ अ दिलेल्या पर्यायापैकी योग पर्यायाची निवड करा. (कोणतेही १०) (१०)

१.----- हे व्यवसायाचे सर्वात महत्वाचे वैशिष्ट्ये आहे.

(उत्पादन, भांडवलात वाढ, मानवी गरजांची पूर्तता, जन संपर्क)

२. वस्तूची खरेदी-विक्री किंवा देवाण-घेवाण म्हणजे----- होय.

(व्याप्ती, वाणिज्य, व्यापार, उत्पादन)

३.व्यवसाय उद्दिष्ट्ये ----- स्वरूपात मोजता आली पाहिजेत.

(निश्चित, आव्हानात्मक, स्पष्ट, कालबद्ध)

४. ग्राहकाच्या मनात असणारे कंपनीचे स्थान म्हणजे कंपनीची -----होय.

(प्रतिमा, छाप, कामगाराची गुणवत्ता, कच्च्या मालाची गुणवत्ता)

५. ----- विभक्तीकरण म्हणजे व्यवसायाचे पूरक दिशेने प्रगती करणे.

(समांतर, उभे, केंद्रित, विकेंद्रित)

६. प्रकल्पात प्रकल्पात होणारी गुंतवणूक खरेदी करावयाची यंत्र सामुग्री,नफ्याचे प्रमाण ह्या सर्व गोष्टींची पडताळणी प्रकल्प अहवालावरून करता येते असल्याने त्यास ----- म्हटले जाते.

(प्रकल्प नियंत्रक, प्रकल्प गुंतवणूक, प्रकल्पाची माहिती, प्रस्तावित प्रकल्प)

७.----- ह्या संघटन प्रकारत व्यवसायाचा मालक हा स्वतःच व्यवसायाचे नियंत्रण व व्यवस्थापन करतो.

(एकल व्यापारी, भागीदार संस्था, संयुक्त भांडवल संस्था, सहकारी संस्था)

८.विविध व्यवसाय सुरू करण्याचे धाडस करणाऱ्या व्यक्तीस----- असे म्हणतात.

(कल्पक उद्योजक, साहसी उद्योजक, संधीसाधू उद्योजक, विशेषीकृत उद्योजक)

९. व्यवसायातील बाह्य पर्यावरणाचा स्थूल घटक ----- हा आहे.

(ग्राहक, स्पर्धक, जनता, आर्थिक स्थिती)

१०. चांगली----- हे सुद्धा व्यवसायाचे गुणात्मक वृद्धी दर्शविते.

(छाप प्रतिमा, कंपनीची प्रतिमा, कामगारांची गुणवत्ता, कच्च्या मालाची गुणवत्ता)

११. “ सार्क” चे मुख्यालय नेपाळची राजधानी ----- येथे आहे.

(श्रीलंका, नेपाळ, काठमांडू, पाकिस्तान)

१२. QUEST म्हणजे -----

1. Quick Environmental Scanning Technique.

2. Quick Economical Scanning Task.

3. Quick Environment Scanning Technique.

4. Quick Ecological Scanning Task.

ब. खालील विधाने चूक अथवा बरोबर ते सांगा. (कोणतेही १०)

१. पर्यावरणातील घटकांची माहिती गोळा केल्यानंतर त्या माहितीचे विश्लेषण करणे आवश्यक असते.
२. व्यवसायात धोका कमी करण्यासाठी विभक्तीकरणांची गरज असते.
३. जागतिकीकरणामुळे व्यवसायाला जागतिक स्तरावर महत्त्व प्राप्त झालेले आहे..
४. सामाजिक उद्दिष्ट्ये ही प्राथमिक स्वरूपाची मानली जातात.
५. व्यवसाय वृद्धी म्हणजे व्यवसायाचा विस्तार होय.
६. व्यवसायाची आधुनिक संकल्पना म्हणजेच समाजभिमुख संकल्पना होय.
७. पुर्ननफा स्थितीमुळे तोट्यात चालणाऱ्या उद्योगांचे रूपांतर हळू हळू नफ्यात केले जाते.
८. व्यवसायाच्या कार्यपद्धतीवर व धोरणावर त्वरित आणि प्रत्यक्ष परिणाम करण्याऱ्या पर्यावरणास म्हणतात.
९. व्यावसायिक पर्यावरणामध्ये सर्वप्रथम सामाजिक पर्यावरणाचा विचार केला जातो.
१०. ग्राहकाच्या मनात असणारे कंपनीचे स्थान म्हणजे छाप प्रतिमा होय.
११. कोणत्याही उद्योगासाठी भांडवल, कुशल व अकुशल कामगार जागा योग्य प्रकारची इमारत व प्रकारचे व्यवस्थापक अशा अनेक घटकांची गरज असते.
१२. विकेंद्री विभक्तीकरणामध्ये प्रमुख कंपनी मध्यवर्ती ठिकाणी असते तर तिच्या इतर कंपन्या त्या सभोवताली असतात.

प्र २. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

१. व्यवसायाची व्याख्या सांगून ? व्यवसायाची वैशिष्ट्ये लिहा.
२. व्यवसायाची सामाजिक उद्दिष्ट्ये स्पष्ट करा.
३. विभक्तीकरणाचे गरज स्पष्ट करा.

प्र ३. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

१. व्यावसायिक पर्यावरणाचे अंतर्गत घटक विशद करा.
२. व्यावसायिक पर्यावरणाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
३. पर्यावरणातील घटकांचे विश्लेषणाचे महत्त्व विशद करा.

प्र ४. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

१. व्यवसाय नियोजन प्रक्रियेतील पायऱ्या स्पष्ट करा.
२. उद्योगाचे स्थान निवडताना परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा.
३. प्रकल्प अहवाल म्हणजे काय ते सांगून प्रकल्प अहवालाचे फायदे स्पष्ट करा.

प्र ५. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

१. उद्योजकता म्हणजे काय ते सांगून उद्योजकतेचे वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
२. उद्योजक आणि व्यवस्थापक यांमधील फरक स्पष्ट करा.
३. यशस्वी उद्योजकाच्या अंगी असणाऱ्या विविध गुणांची सविस्तर चर्चा करा.

प्र ६. टिपा लिहा. (कोणतेही ४)

१. पुर्ननफा स्थिती डावपेच : फायदे.
२. नैसर्गिक पर्यावरण.
३. जागतिक व्यापार संघटना (WTO ची तत्त्वे).
४. व्यवसायाची पारंपारिक व आधुनिक संकल्पना यांमधील फरक.
५. उदारीकरण.
६. विभक्तीकरणाचे प्रकार.

मुंबई विद्यापीठ
तळे विभाग शिक्षण प्रसारक मंडळाचे
द.ग. तटकरे कला व वाणिज्य महाविद्यालय, तळा, रायगड.
प्रथम सत्र ऑक्टोबर २०२३

वर्ग :- प्रथम वर्ष वाणिज्य
वेळ :- ३ तास

विषय : व्यवसाय संज्ञापन
दिनांक :- ०८/११/२०२३

सूचना (१) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहे. (२) उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

प्र.१अ] २ ते ३ वाक्यात संज्ञा स्पष्ट करा. (कोणतेही ५) (१०)

- १) प्रतिसाद २) मूडल ३) संदेश वहनातील शरीराची ठेवण ४) जार्जन
 २) ५) उर्ध्वगामी संज्ञापन ६) निरीक्षणाद्वारे श्रवण ७) सल्ला मसलत ८) डिकोडिंग

ब] जोड्या लावा.(०५)

‘अ’ गट	‘ब’ गट
आत्म संकुचित प्रवृत्ती	पत्राचा अनिवार्य भाग
शांतता	Whats App
ई-कॉमर्स	मानसिक अडथळा
स्वाक्षरीब्लॉक	ट्रेडिंग
स्मार्टफोन	अशाब्दिक संदेशवहन

क] दिलेल्यापर्यायांपैकी योग्य पर्याय लिहा.(०५)

- संवाद साधण्यासाठी..... या दोन व्यक्तींची आवश्यकता असते.
 (अ)अनोळखी आणि शत्रू (ब)एन्कोडिंग आणि डीकोडिंग (क)प्रेषक आणि प्राप्तकर्ता (ड)वरील सर्व
- ईमेल ही एक पत्रव्यवहार प्रणाली आहे.
 (अ)ऑनलाइ (ब) ऑफलाइ न(क) अ आणि ब दोन्ही (ड)त्यापैकी एकही नाही
- एकणे हा संदेश ग्रहण करणाऱ्याचा प्रयत्न आहे
 (अ)वैश्विक (ब) निष्क्रीय (क) जाणीव (ड) हेतुपूर्ण
- अनुलंब संदेशवहन म्हणजे..... संदेशवहन होय.
 (अ) एकमार्ग (ब) चारमार्ग (क) दोनमार्ग (ड) परिपत्रक
-मध्ये फक्त १४० वर्ण आहेत.
 (अ)Twitter (ब) WhatsApp (क) Facebook (ड) Instagram

प्र. २ टीपा लिहा. (कोणत्याही चार)

(२०)

- द्राक्षवेल संदेशवहन
- संदेशवहन प्रक्रिया
- ई-मेल: संदेशवहनाचे माध्यम
- Corporate Social Responsibility
- सामाजिक माध्यमे
- लेखी संदेशवहनाचे फायदे

प्र.३ कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

(२०)

१. अशाब्दिक संदेशवहन म्हणजे काय ते सांगून त्याच्या विविध पद्धती स्पष्ट करा.
२. संदेशवहनातील अडथळे सांगून त्यावरील उपाय स्पष्ट करा.
३. श्रवण संकल्पना स्पष्ट करून चांगली ऐकण्याची कौशल्ये जोपासण्याचे मार्ग सुचवा.

प्र. ४. खालील जाहिरात पाहून बायोडेटा सहित अर्ज करा.

(१०)

“मुथूट फायनान्स कंपनीत लेखापाल Accountant पाहिजे. डायनॅमिक व्यक्तिमत्त्व, टॅली, फायनान्शियल अकाउंटिंग आणि टॅक्सेशनचे चांगले ज्ञान असलेल्या उमेदवाराला प्राधान्य दिले जाईल. इंग्रजीवर प्रभुत्व असणे आवश्यक आहे.”

प्र. ५ खालीलपैकी कोणतेही चार पत्र लिहा.

(२०)

१. तुम्ही एका नामांकित विद्यापीठातील प्रगत व्यवस्थापन अभ्यासक्रमासाठी प्रवेशासाठी अर्ज करत आहात. प्रवेश मिळवण्याचा उद्देश व SOP सुमारे ३०० शब्दात लिहा.
२. तुमची राजन अँड सन्स लिमिटेडद्वारे कनिष्ठ लेखापाल पदासाठी निवड झाली आहे. हि नोकरी स्वीकारल्याचे पत्र लिहा.
३. श्रीनील देसाई यांनी मार्केटिंग मॅनेजर पदाचा राजीनामा देण्याचा निर्णय घेतला आहे. चांगली नोकरी मिळवण्यासाठी स्पीड मोटर्स लि. त्याचा राजीनामा पत्र लिहा.
४. ग्रँड हॉटेल्स, जुहू येथे असिस्टंट मॅनेजर पदासाठी तुमच्या मित्राने त्याच्या अर्जात रेफरी म्हणून ज्याने तुमचे नाव दिले आहे त्याच्याकरिता शिफारस पत्र लिहा.
५. तुमच्या नवीन भरती झालेल्या कर्मचाऱ्याने तुमच्या मार्केटिंग कंपनीसाठी २० % नफा वाढवून त्याचे विपणन कौशल्य सिद्ध केले आहे. कर्मचाऱ्यासाठी प्रशंसा पत्र तयार करा.

प्र. ६ अ] खालीलपैकी कोणत्याही एका विषयावर परिच्छेद लिहा.

(०५)

१. Eco-friendly Ganesh Festival
२. Low attendance in the classroom

ब] खालील केस स्टडीचा अभ्यास करून प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

The sales manager of the company was upset as he was expecting a promotion in the same year when someone else was promoted. He was depressed and demotivated to do the work with same vigour and enthusiasm. Almost at the same time, his team mate reminded of the monthly meet of his team as the team members were waiting for the manager for more than an hour. The manager reluctantly went for the meeting and made an announcement that doubled the targets for his team mates (that were seemingly unachievable) and left the meeting room even without listening to anyone.

1. What was the reaction of the sales manager when he knew he was not considered for promotion?
2. Identify the barrier? How do you overcome the barrier identified?

(02)

(03)

सूचना:- १)सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत २)उजवी कडील अंक गुण दर्शवितात .

प्रश्न१ला- (अ) बहुपर्यायी प्रश्न

(१०)

१. व्यवसायिक अंदाज हाअर्थशास्त्राचा महत्त्वाचा पैलू आहे.

अ. व्यवसायिक ब. सूक्ष्म क. समग्र ड. बाजार

२. वैकल्पिक खर्चाला खर्चअसेही म्हणतात.

अ. एकूण ब. सरासरी क. सीमांत ड. पर्यायी

३. ज्या बिंदूला मागणीची नग संख्या पुरवठा बरोबर असते तो..... बिंदू होय.

अ. एकूण पुरवठा ब. एकूण मागणी क. संतुलन ड. एकूण खर्च

४.पुरवठा कायम असताना मागणीमध्ये वाढ झाल्यास किमतीत..... होईल.

अ. वाढ ब. घट क. स्थिर ड. अलवचिक

५. खालीलपैकीहा किंमत लवचिकता ठरवणारा महत्त्वाचा निर्धारक आहे.

अ. मागणी वक्राचा उतार ब. पर्याय वस्तूंची उपलब्धता क. इतर वस्तूंची किंमत ड. ग्राहकाचे उत्पन्न

६. सरासरी खर्चहाउत्पादनाच्या प्रत्येक नगाच्याच्या बरोबर असते.

अ. सीमांत प्राप्ती ब. किंमत क. कर्ज ड. वाढीव उत्पन्न

७. ज्यावेळी एकूण प्राप्ती एकूण खर्चापेक्षा कमी असते त्यावेळेस उद्योग संस्थेलाहोतो.

अ. नफा ब. तोटा क. ना नफा ना तोटा ड. साधारण नफा

८.पेट्रोलचे दर वाढले की गाडीची मागणी _____

अ.वाढते ब.कमी होते क.शून्य होते ड.बदलते

९.मागणीचा नियम _____ वस्तूंना लागू आहे.

अ.गिफेन ब.प्रतिष्ठेच्या क.नाशवंत ड.सामान्य

१०.वस्तूंची किंमत वाढते तेव्हा त्याची मागणी _____

अ.कमी होते ब. स्थिर राहते क. नकारात्मक होते ड. सकारात्मक होते

(१०)

(ब)चूक की बरोबर लिहा

१. अँडमस्मिथयांनाअर्थशास्त्राचाजनकअसेम्हटलेजाते.
२. वस्तूच्याकिमतीमुळेमागणीवरपरिणामहोतनाही.
३. पुरवठाकमीझाल्यासमागणीहीकमीहोते.
४. मागणीवक्रहाउजवीकडूनडावीकडेवर सरकत जाणारा असतो.
५. पुरवठ्यामध्ये घडून येणाऱ्या बदलास मागणीची लवचिकता असे म्हणतात.
६. एकक लवचिक मागणी मध्ये बदल समान असतात.
७. वस्तूचे स्वरूप मागणीच्या लवचिकतेवर परिणाम करू शकत नाही.
८. सरासरी खर्च व सीमांत खर्च हे दोन्ही सारखेच आहेत.
९. वस्तूच्या उपयोग गीतेवर मागणी ठरत असते.
१०. उत्पन्न वाढल्यावर मागणी ही वाढतेच असे नाही.

प्रश्न २. कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा .

(१५)

अ) व्यावसायिक अर्थशास्त्राची व्याख्या, स्वरूप व व्याप्ती स्पष्ट करा.

आ) व्यावसायिक अर्थशास्त्राचे महत्त्व स्पष्ट करा.

इ) व्यावसायिक अर्थशास्त्र व अर्थशास्त्र यातील फरक स्पष्ट करा.

प्रश्न ३. कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा .

(१५)

अ) मागणीचे निर्धारक घटक स्पष्ट करा.

आ) मागणीची किंमत लवचिकता व प्रकार स्पष्ट करा.

इ) मागणीची उत्पन्न लवचिकता व प्रकार स्पष्ट करा

प्रश्न ४. कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा .

(१५)

अ) मागणीचे अनुमान म्हणजे काय व त्याची वैशिष्ट्ये लिहा.

आ) मागणीच्या अनुमानाचे महत्त्व स्पष्ट करा.

इ) मागणी अनुमानाच्या विविध पद्धती लिहा.

प्रश्न ५. कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा .

(१५)

अ) खर्च म्हणजे काय व त्याचे प्रकार लिहा

आ) खर्चाच्या संकल्पना उदाहरण देऊन स्पष्ट करा

इ) अल्पकालीन व दीर्घकालीन उत्पादन खर्च उदाहरणासहीत स्पष्ट करा.

प्रश्न ६ टिपा लिहा (कोणत्याही चार)

(२०)

१. संधीत्यागखर्च

२. मागणीची प्रवर्तक लवचिकता

३. मागणीची अन्योन्य लवचिकता

४. मागणीच्या अनुमानाची सर्वेक्षण पद्धत

५. उपयोगितेचे प्रकार

६. मागणीच्या लवचिकतेचे महत्त्व

- सूचना:- १)सर्वप्रश्नअनिवार्यआहेत .
२)उजवीकडीलअंकगुणदर्शवितात .

प्रश्न१. कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा .

(२०)

- अ) पर्यावरण म्हणजे काय व पर्यावरणाचे घटक स्पष्ट करा.
आ) पर्यावरण अभ्यासाचे महत्त्व अधोरेखित करा.
इ) परिसंस्था म्हणजे काय व परिसंस्थेची कार्ये व संरचना लिहा.

प्रश्न२. कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा .

(२०)

- अ) साधन संपत्ती म्हणजे काय व नैसर्गिक साधन संपत्तीचे स्वरूप स्पष्ट करा.
आ) वनांचे महत्त्व स्पष्ट करून पर्यावरणामध्ये वनांचा समतोल कसा साधला जाईल यावर आपले मत मांडा.
ऊर्जा म्हणजे काय व ऊर्जेचे विविध प्रकार लिहून त्यांची उपयोगिता स्पष्ट करा.

प्रश्न ३. कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा .

(२०)

- अ) जागतिक लोकसंख्या वाढ म्हणजे काय व लोकसंख्या वाढीवर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा.
आ) लोकसंख्या वाढ व चिरंतन विकास याचा समतोल कसा साधला जाईल हे स्पष्ट करा.
इ) मानवी विकास निर्देशांकाची संकल्पना स्पष्ट करा.

प्रश्न४. कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा .

(२०)

- अ) नगर म्हणजे काय व नागरिकीकरणाच्या समस्या स्पष्ट करा .
आ) ग्रामीण भागातून शहराकडे होणारे स्थलांतर यावर भाष्य करा.
इ) स्मार्ट शहरे व शहरांचा चिरंतन विकास स्पष्ट करा.

प्रश्न५. टिपा लिहा (कोणत्याही चार)

(२०)

१. मानवनिर्मित पर्यावरणाचे घटक
२. अपारंपारिक ऊर्जा
३. प्राकृतिक संरचना
४. अन्नजाळी व अन्नसाखळी
५. साधन संपत्तीचे वितरण
६. निर्वणीकरण
७. उप-नागरीकरण

Tale Vibhag Shikshan Prasarak Mandal's
D.G.Tatkare arts and commerce college Tala.

F.Y.B.Com. Semester -I. Nov- Dec.: 2023 -2024

Time -3 Hrs

Total Marks - 100

Q .no. 1 Attempt any Four of the following. (20 Marks)

1. How many shares of market value rs 120 each, can be purchased for rs 60180, brokerage being 0.3% ?
2. Give the difference between Stock Market & Mutual Fund.
3. Hitesh invested rs 20000 in a mutual fund with NAV rs 15.75. Find the number of units acquired by him if (1) there is no entry load (2) the entry load is 2%.
4. Karan sold his mutual fund units at NAV rs 175 with exit load at 0.5% .If he received rs 35591.15, find the number of units sold.
5. What is the income on the investment of rs 32300 in 8% stock at 95.

Q .no.2 Attempt any Four of the following. (20 Marks)

1. State and explain principles of Addition and Multiplication.
2. Find n , if (1) $nP_3 = nP_4$ (2) $3(nP_4) = nP_5$.
3. Two different kinds of food , A & B , are being considered to form a weekly diet. The minimum weekly requirement for fats ,carbohydrates and proteins are 18,24,16 units .One kg of food A has 4,16,8,units of these ingredients and one kg of food B has 12,4,6 units .The prices of food A is rs 4 per kg and that of food B is rs 3 per kg . Construct the problem to minimize the cost.
4. Draw the graph of linear inequalities:
(1) $3x+4y \leq 12$. (2) $2x+3y \geq 0$.
5. Maximize $Z = x+y$ subject to $x+2y \leq 8$, $3x+2y \leq 12$, $x \geq 0$, $y \geq 0$.

Q .no.3 Attempt any Four of the following.

(20 Marks)

1. Find the arithmetic mean of the following

Class interval	Frequencies
0-10	6
10-20	8
20-30	11
30-40	10
40-50	9
50-60	6

2. find the mode for the following data:

Class interval	Frequencies
0 -25	500
25-50	700
50-75	800
75-100	400

3. Draw Histogram from the following data

Profit per shop	0-100	100-200	200-300	300-400	400-500	500-600	600-700
No. of shop	15	20	28	32	18	12	5

4. Find the Range and Coefficients for the following :

Marks	No. of students
10-25	13
25-50	25
50-75	32
75-100	10

5. Give the Merits and Demerits of Various Measures of Dispersions.

Q .no.4 Attempt any Four of the following. (20 Marks)

1. Three coins are tossed. Find the probability of getting:

(1) No Head (2) Two Heads. (3) At least Two Heads.

2. A perfect cubic die is thrown . Find the probability that:

(1) An even number comes up. (2) a perfect square comes up.

3. Find K , if $p(x)$ is the probability mass function of a random variable if:

$X = 1$	2	3	4
$P(x) = 1/8$	$1/2$	$1/4$	K.

4. A fair coin is tossed thrice . Taking the number of occurrences of Head as a random variable, write down probability mass function and probability distribution.

X = number of heads when a coin is tossed thrice is given by:

$P(x) = 1/8$	$x=0.$
$= 3/8$	$x=1.$
$= 3/8$	$x = 2.$
$= 1/8$	$x=3.$

5. If X = number on the uppermost face of a cubic die, find $E(X)$ and $V(X)$.

Q .no.5 Attempt any Four of the following.

(20 Marks)

1. A manufacturing company has to select one of the 2 products A or B. Market survey shows the following situation:

Demand	Probability		Return from sale in rs 1000	
	A	B	A	B
HIGH	0.4	0.3	50	80
MEDIUM	0.3	0.5	30	60
LOW	0.3	0.2	10	50

Construct the decision tree and make an appropriate decision.

2. Give steps for calculating EMV & EOL.

3. Find out the Regret table.

States of nature	Probability	Alternatives		
		A1	A2	A3
S1	0.4	40	10	30
S2	0.2	60	40	50
S3	0.4	40	60	20

4. You are given the following payoff table for three acts A1, A2, A3 and states of nature E1, E2, E3.

States of nature	A1	A2	A3
E1	25	-10	-125
E2	400	440	400
E3	650	740	750

The probability of the states of nature are 0.1, 0.7, 0.2. Find the optimum decision using EMV criterion.

5. Explain the following terms : (1) Course of action (2) pay-off Matrix

DGTA&C
BESEMI

FYBCOM
Marks 100

Instructions:- 1) All questions are compulsory.
2) Numbers on the right side indicate Marks.

Question 1. Solve any two questions. (20)

- a) Explain what is environment and components of environment.
- b) Highlight the importance of environmental studies.
- E) What is ecosystem and write the function and structure of ecosystem.

Question 2. Solve any two questions. (20)

- a) Explain what is resources and nature of natural resources.
- b) Explain the importance of forests and give your opinion on how the balance of forests will be achieved in the environment.
- c) What is energy and explain the various forms of energy and their uses.

Question 3. Solve any two questions. (20)

- a) Explain what is world population growth and factors affecting population growth.
- b) Explain how population growth and sustainable development will be balanced.
- E) Explain the concept of Human Development Index.

Question 4. Solve any two questions. (20)

- a) Explain what is a city and problems of urbanization.
- b) Comment on rural to urban migration.
- E) Explain smart cities and sustainable development of cities.

Question 5 Write notes (any four) (20)

- 1. Man-made environmental factors
- 2. Non-conventional energy
- 3. Natural structure
- 4. Food-web and food-chain
- 5. Distribution of Resources
- 6. Desalination
- 7. Sub-urbanization

DGTA&C
FCSEMI

FYBCOM
Marks 75

Instructions:- 1) All questions are compulsory.
2) Numbers on the right side indicate Marks.

Question 1-

- a) Write and comment on the characteristics of Indian culture. (15)
Or
b) Discuss in depth what is religion and secularism.

Question 2-

- a) Variation due to inequality by explaining the concept of inequality. Explain positive and negative aspects (15)
Or
b) Explain the position of women in society with examples and give your views on it.

Question 3rd-

- a) Write what is blindness, its causes and remedy. (15)
Or
b) Explain what are Fundamental Rights and Fundamental Rights in Indian Constitution.

Question 4th-

- a) Explain what linguisticism is and how linguistic conflict can be reduced with examples, Comments. (15)
Or
b) What is territorial dispute and how does it reduce disparities in territorial disputes? Explain.

Question 5 –

- Write notes (any three) (15)
i) Rural society
ii) Feticide
iii) Gender ratio variation
iv) Fundamental duties
v) Deafness

DGTA&C

FYBCOM

FCSEMI

Marks 75

सूचना:- १)सर्वप्रश्नअनिवार्यआहेत .
२)उजवीकडीलअंकगुणदर्शवितात .

प्रश्न१ला-

अ) भारतीय संस्कृतीची वैशिष्ट्ये लिहून त्यावर भाष्य करा.

(१५)

किंवा

ब) धर्म म्हणजे काय व धर्मनिरपेक्षता याबद्दल सखोल विवेचन करा

प्रश्न२ला-

अ) असमानतेमुळे निर्माण होणारी भिन्नता ही संकल्पना स्पष्ट करून असमानतेच्या सकारात्मक व नकारात्मक बाजू स्पष्ट करा

(१५)

किंवा

ब)स्त्रियांचे समाजातील स्थान हे उदाहरणासहित स्पष्ट करून त्यावर आपलीमतेमांडा.

प्रश्न३ला-

अ) अंधत्व म्हणजे काय, त्याची कारणे व उपाय योजना लिहा.

(१५)

किंवा

ब) मूलभूत अधिकार म्हणजे काय व भारतीय घटनेतील मूलभूत अधिकार स्पष्ट करा.

प्रश्न४ला-

अ)भाषावाद म्हणजे काय ते स्पष्ट करून भाषिक संघर्ष उदाहरणासहित कसा कमी करता येईल यावर भाष्य करा

(१५)

किंवा

ब)प्रदेश वाद म्हणजे काय व प्रदेशवादामधील असमानता कशाप्रकारे कमी करता येईल याचे स्पष्टीकरण द्या

प्रश्न५ला-

(१५)

टीपा लिहा (कोणत्याही तीन)

- ग्रामीण समाज
- स्त्रीभ्रूणहत्या
- लिंगगुणोत्तरभिन्नता
- मूलभूतकर्तव्य
- बहिरेपणा

University of Mumbai

Tale Vibhag Shikshan Prasarak Mandal's

D.G.Tatkare Arts And Commerce College, Tala

Tal - Tala, Dist- Raigad

Sub :- C.P I

Marks -100

Time - 3 Hours

Date-06-11-2023

Instructions : 1) All questions are compulsory .

2) Figures to the right indicate full marks.

Q 1. A Select correct option from the following .(Any 10) (10)

1.----- Is one of the most important features of business.

(Production, growth of capital, satisfaction of human needs, mass communication)

2. Buying and selling or bartering of goods means-----
(Scope, Commerce, Trade, Production)

3. Business objectives should be measurable in the form of -----
(Definite, Challenging, Clear, Timed)

4. In the mind of the customer a company's position is the company's -----
(Image, impression, quality of workmanship, quality of raw material)

5. ----- diversification means developing the business in a complementary direction.
(Horizontal, vertical, concentric, conglomerate)

6. Investment in the project, the equipment to be purchased, the amount of profit can be verified from the project report, it is known as -----
(Project Controller, Project Investment, Project Information, Proposed Project)

7.-----Is type of organization, where the owner of the business himself controls and manages the business.

(Sole Trader, Partnership Firm, Joint Capital Firm, Co-operative Society)

8. A person who has the courage to start various businesses is called-----
(Inventive Entrepreneur, Adventurous Entrepreneur, Opportunistic Entrepreneur, Specialized Entrepreneur)

9. ----- Is the macro element of the external environment factor of business.
(customers, competitors, public, economic condition)

10. Good----- shows the qualitative growth of the business.
(impression image, company image, quality of workers, quality of raw materials)

11. The headquarters of "SAARC" is located in -----which is the capital of Nepal.
(Sri Lanka, Nepal, Kathmandu, Pakistan)

12. QUEST means -----

1. Quick Environmental Scanning Technique.
2. Quick Economical Scanning Task.
3. Quick Environment Scanning Technique.
4. Quick Ecological Scanning Task.

b. State the following statements as true or false. (Any 10) (10)

1. After collecting information on environmental factors, it is necessary to analyze that information.
2. To reduce risk of a business diversification is needful.
3. Due to globalization business has gained global importance.
4. Social objectives are considered primary.
5. Business growth means expansion of business.
6. The modern concept of business is a socially oriented concept.
7. Re-profit status is the gradual conversion of loss-making enterprises into profits.
8. The environment that has an immediate and direct impact on business operations and policies is called the macro environment.
9. Social environment is considered first in the business environment.
10. Brand image is the company's position in the mind of the customer.
11. Any industry needs many factors like capital, skilled and unskilled labor, right type of building raw materials, good type of manager.
12. In decentralized segregation, the dominant company is centrally located while its other companies are located around it.

Q 2. Solve any two questions from the following. (15)

1. Define business? Write the characteristics of the business.
2. Explain the social objectives of the business.
3. Explain the need for diversification.

Q 3. Solve any two questions from the following. (15)

1. State The internal components of the business environment.
2. Explain the characteristics of the business environment.
3. Elaborate The importance of analyzing environmental factors.

Q 4. Solve any two questions from the following. (15)

1. Explain the steps in the business planning process.
2. Explain factors determining location of business.
3. What is a project report? Explain benefits of project reporting.

Q5. Solve any two questions from the following. (15)

1. What is entrepreneurship and mention characteristics of entrepreneurship
2. Explain the difference between an entrepreneur and a manager.
3. Discuss The various qualities of a successful entrepreneur.

Q 6. Write notes. (Any 4) (20)

1. Merits of turnaround.
2. Natural environment.
3. Principles of World Trade Organization (WTO).
4. Difference between traditional and modern concepts of business.
5. Liberalization.
6. Types of diversification.